

letett
mint
meg
ogy a
át itt
felel-
figye-
hogya
nska.
raell
esik.
lirko
nem
meg
k. —
ntöz-
már
ámá-
estett
lglál-
hoz-
ora.
akint
egy-
rul s
övöre
gyes
szó)
gnak
ehát
kább
gyar
ma-
Már
n. —
eklő-
zha-
ással
odat
szor
tétel
özé-
assz
otá-
észe
sára
alo-
ybe-
szet
ond-
tud-
én
ába
ke-
tar-
—

KIS LAP

... FARKAS KAPASZKODIK BEFELE. (Lásd a 275. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

JÉG HÁTÁN AZ ŐS-ERDŐBEN.

— Elbeszélés számos képpel. —

Az »Omas és Lalla« szerzőjétől.

(Polytatas.)

AMINT Tom, leoldván korcsolyáit, kiugrott a partra, egy gyors pillantással még fürkészőleg nézett hátra. Ebben a válságos perczenben is eszébe jutott: hát Bob? Hol van Bob?

Nem látta. De igen is látta a rohanvást közeledő ordas farkát. Nem volt itt min gondolkodni. Csak futni életre-halálra, be a házba.

Futott is, mint még soha életében. A ház nem volt messze a parttól, de jól tudta Tom, hogy üldözői, ha sarkába érnek, itt alig pár szökkenéssel utól érik. Fele uton ismét hátra tekintett s látta, hogy két-három farkas már éppen kiért a partra. De azért még bizott magában, hogy idején eljut az ajtóhoz.

Igen, de az ajtónál! . . . Ha ott csak egy pillanatnyi akadály merül is fel, akkor vége. Hogy az öreg vadász és kutyája nincsenek itthon, az már bizonyos; a nagy zajra, farkas-üvöltésre okvetlenül elő jöttek volna. De nyitva hagyta-e Gordon bácsi, szokása szerint, az ajtót?

Mialatt ez a gondolat átvillant a fején, már ott is termett Tom az ajtónál. Remegő kézzel nyomta meg a kilincset . . . épp amikor, jól látta, a leggyorsabb lábú farkas már alig öt-hat lépésnyire volt és egy nagy ugrással reá akart rohanni. De a kilincs engedett, az ajtó kinyílt — Tom villám-gyorsan besurrant és becsapta maga után az ajtót.

Meg volt mentve.

Abban a pillanatban, amint az ajtót becsapta, kívülről erős koppanással zuhant

valami neki az ajtónak: a farkas, mely egy szem-pillantásnyival megkésétt s a fiu helyett az ajtóra ugrott. Nyomban rá aztán dühös üvöltés és nagy kaparászás, dübörgés hangzott az ajtónál s egyszermásszor a kilincs is megmozdult.

— A bestiák véletlenül még ki találják nyitni az ajtót. Ohó! Teszek róla.

Belől erős rekesz volt az ajtó elzárására. Ezt Tom ráfordította az ajtóra és most már nagyot fujva mondá:

— Üvölthettek, kapargálhattok már! Ide be nem juttok!

Most, hogy a rendkívüli izgalom és erő-feszítés után végre bátorságban tudta magát, túlszigázott izmaiban bekövetkezett az ellankadás. Lábai reszkettek. Csak támo-lyogva birt a legközelebbi székre eljutni. Ott végre megpihent és lihegve nézett szét.

Gordon bácsi csakugyan nem volt otthon, de a szobában mégis világos volt, csak hogy nem gyertyától vagy lámpástól, hanem a kandalló-forma tüzhelyen lobogó lángtól. A jókora fa-hasábok még csak félig voltak elégve, jeléül, hogy az öreg vadász nem nagyon régen távozhatott. Amit Tom a szobában látott, azt mind rég ismerte. A falon körös-körül függött a sokféle fegyver: puska, pisztoly, íjj, dárda, szekereze, vadász-kés, melyeket Gordon bácsi jó ízléssel illesztgetett tetszős csoportokba. Látni lehetett, hogy legnagyobb részök most már csak disznék szolgál; de a sarokba oda volt támasztva az öreg vadász régi szerkezetű gyutacsos, elül-töltő puskája s mellette szegre akasztva lógott a puska-poros szaru és a golyós táska. Gordon bácsi most már többnyire egy másik, új szerkezetű, hátul-töltő puskájával járt; de néha azt a régi fegyvert is lehetett látni a vállán és

gyakran a puskája. S rengeteg e dek vadat puska soha

A szobában minte körülszéle mint nagy Gordon bá és csak kö jutni. Ott élelmi sze ott volt »földszint« ből rende módon. N vörös-bőrű környékbe sektől sem ságban ak rát fölhuz az ágya m legkisebb bácsi bizt ellen.

Tom te lenn földs pihengetve volna ak sét, ha mi

— De még csak jönne, mik a lázat. C ságban!

Nem so dása, hog Árra ri csörömpöl

gyakran mondta, hogy ez a legkedvesebb puskája. Sok esztendőn át ezzel járta be a rengeteg erdőket, ezzel terített le tömredék vadat s a régi szabásu, de kitűnő puska soha sem hagyta cserben.

A szobának jó másfél ölnyi magasságban mintegy emeletes része is volt. A fal körül széles deszka-erkély húzódott körül, mint nagy termekben a karzat; csak hogy a Gordon bácsi karzatának nem volt korlátja és csak közönséges létrán lehetett oda följutni. Ott fönn tartotta a vén vadász az élelmi szereit, mindenféle szerszámaikat és ott volt az ágya is, míg Nero lenn hált »földszint«. Régi megszokásból, ovatosságból rendezte ezt be Gordon bácsi ilyen módon. Nem jártak ugyan ezen a tájon vörös-bőrű indiánusok, nem köllött félni a környékbeli szorgalmas, derék telepítvényesektől sem; de az öreg vadász teljes bátorságban akart lenni alvása-közben. A létrát fölhuzta magához, puskája ott fekiüdt az ágya mellett, Nero lenn őrködött s a legkisebb neszre jelt adott s így Gordon bácsi biztosítva volt minden meglepetés ellen.

Tom teljes bátorságban tudta magát ott lenni földszint is. A széken kényelmesen pihengetve, szinte mulatságosnak találta volna a kívül toporzékoló farkasok üvöltését, ha mind-untalan az nem jut eszébe:

— De hát Bob? Mi lett belőle? Most még csak új veszedelembé jutna, ha ide jönne, mikor oda künn a farkasok környezik a házat. Ó, hogy nincs velem itt biztonságban!

Nem sokáig tartott az a nagy bizakodása, hogy itt teljes bátorságban van.

Arra riadt fel, hogy az egyik ablak üvege csörömpölve tört be. Az ajtótól jobbra-

balra volt egy-egy keskeny ablak s amint Tom meghökkenve fölpillantott: látta, hogy farkas kapaszkodik befelé az ablakon (Lásd a képet a czimlapon.) s fogait vicsoritva meresztí reá villogó szemeit. Az éhes ordasok tehát nem mondtak még le reményükről, hogy megkaparíthatják prédájokat. Ellenben Tom hirtelen kiábrándult boldog hitéből, hogy már tul van minden veszedelmen.

Persze, hogy rögtön talpra ugrott és iziben elmúlt minden fáradtsága. Látta, hogy a farkas nem fér be jól a keskeny ablakon, furakodnia kell. Egy-két másodperc alatt bent lesz ugyan, de ennyi idő elég volt Tomnak, hogy a szoba sarkában levő puskánál teremjen s ezt fölkapja. Tudta, hogy az öreg vadász mindig megtöltve tartja ezt a puskát is. Egy szempillantással meggyőződött, hogy csakugyan töltve van, a gyutaec is helyén, csak a ravaszt kell fölhuzni.

A farkas ezalatt nagy erőlködéssel iparkodott, hogy befurakodjék az ablakon, társai pedig oda künn utána ágaskodtak és valósággal tolták befelé. A teste felével már a szobában volt, csak még egy nagyot kell magán rártania és benn lesz.

A következő perczben már benn is volt... de nem úgy, amint szerette volna. Mert Tom, épp mikor a farkas már-már keresztül furakodott az ablakon, ott termett előtte és ráemelte a puskát, oly közlrol, hogy a cső majdnem a fene-vad orrát érte. A lövés eldördült s a farkas átlótt fejvel holtan zuhant be a szobába.

A lövés majdnem az ablakban villant és dördült s a dörrenésre a künn levő farkasok megrettenve hátráltak, de csak néhány lépésnyire. Csönd lett egy-két másod-perczre,

de Tom nem áltatta magát, hogy talán már el is mult a veszedelem. Nem is mult el, sőt csak most kezdődött igazán.

Tom ki akart nézni a törött ablakon, hogy mi történik oda kívül; de ugyan-csak hirtelen ugrott hátra. A farkas-csorda, miután az első dörrenést és villanást több nem követte, hamar vissza nyerte a bátorságát és már újra neki rohant az ablaknak. És egy pillanattal később már ismét megjelent egy farkas feje a szűk nyílásban. Tom egyelőre nem lőtte rá a dupla-csővű puskából a másik golyót.

— Gyere csak, gyere beljebb! mondá elszántan.

Igyekezett is az ordas nagyon. Mikor azonban épp legerősebben be volt ékelődve, akkor Tom gyorsan ráemelte a puskát és egészen közléről fejbe lőtte. A farkas nagyot hörgött, vonaglott, ki is mult, de ott maradt beszorulva az ablakban.

— Így ni! szólt Tom. Ezt akartam. Most már el van zárva az ut a többi elől. Legalább is annyi időt nyerek, hogy újra megtölthetem a puskát.

Szaladt a puska-porért és golyóért, hozzá is fogott a töltéshez. Hosszadalmas dolog volt ez a régi szerkezetű puskánál. Legelőször is a puska-port kellett a csőbe tölteni, aztán fojtással lenyomni; ezután a golyó következett s ezt ismét fojtással kellett leszorítani, a töltő-vesszővel jól leütögetni. Végre még gyutacsot is kellett a kakasra helyezni. Tom jól értett a dologhoz, bizott is benne, hogy mind a két csövet megtölti, mire megint szükség lehet a védekezésre. De nagyot csalódott.

Még az egyik cső megtöltésével sem készült el, mikor egyszerre csak ismét üvegcsörömpölés riasztotta fel. És láthatta, hogy

megujult a veszedelem: az éhes farkasok, miután az egyik ablakot a pajtásuk holtteste elzárta, a másik ablaknak rontottak neki. Egy hatalmas ordas már javában furakodott is befelé, egy másodperc múlva talán már bent lesz. És Tomnak még nem volt lövésre készen a puskája. Mire elkészül vele, talán már késő lesz.

Tom maga is úgy látta, hogy késő lesz. Veszedelmes helyzetében villámgyorsan áttekintette, hogy mit tehetne hát? Es már ott is termett a tüzhelynél, fölkapott egy lobogva égő nagy fahasábot és az ablakhoz szökkenve, fejbe vagdosta a farkast a tüzes husáanggal. (Lásd a képet a következő lapon.)

Semmiféle állat sem szeretné az ilyen köszöntést, a farkas pedig különösen irtózik a tüztől. Hát még mikor szemét, orrát perzseli a láng! Az ablakba szorult ordas iszonyu rémülettel és fájdalmas üvöltéssel kétségbe esetten iparkodott menekülni; Tom pedig teljes erejéből csapkodott folyvást a tüzes fával, hogy csak úgy röpült szerte a szikra. Végre sikerült a farkasnak vissza huzódnia és leugrania a földre, hol aztán vonítva, félig megvakultan futott világgá. Ez nem próbál újra szerencsét az ablakban, az bizonyos!

Ez nem, de a többi annál inkább. Mert a farkasnak egyik sajátsága, kivált mikor nagyobb csapat van együtt, a megátalkodott csökönyösség, hogy prédájához hozzá jusson. Alig telt bele egy-két másod-percz, már ismét megjelent egy farkas feje az ablakban.

Az a hasáb fa, mellyel Tom az első ordast szerencsésen vissza verte, a sok csapkodásban majdnem egészen kialudt. De volt még a tüzhelyen más ilyen égő hasáb

(Folytatása a 278. lapon.)

es farkasok,
 jításuk holt-
 rontottak
 ír javában
 percz mulva
 k még nem
 Mire elké-

hogy késő
 lámgyorsan
 it? Es már
 kapott egy
 az ablakhoz
 ast a tüzes
 kező lapon.)
 é az ilyen
 nösen irtó-
 emét, orrát
 orult ordas
 üvöltéssel
 külni; Tom
 tt folyvást
 pült szerte
 snak vissza
 hol aztán
 tt világgá.
 ablakban,

tább. Mert
 ált mikor
 megátalko-
 hoz hozzá
 isod-percz,
 s feje az

a az első
 sok csap-
 aludt. De
 égő hasáb

... FEJBE VAGDOSTA A TÜZES HUSÁGGAL. (Lásd a 276. lapon.)

(Folytatás a 276. laphoz.)

is. Tom tehát szaporán fölkapott egy újabb ilyen tüzes fegyvert és rövid idő alatt vissza verte a második farkast is. Szinte tetszett neki a viaskodásnak ez az új módja, mikor egyszerre csak azt vette észre, hogy ezzel is alig ha fog sokáig boldogulni.

Épp a harmadik ordasnak a szemét, orrát pörzsölgette a baloldali ablaknál, mikor egy véletlen szerencsés pillantással azt vette észre, hogy a tulsó ablak már nincs eltörleszölva a belé rekedt farkassal. Könnyen kitalálhatta, mi történt. A falánk farkas fölfalja a saját társát is, mihelyt látja, hogy ez már nem él. A künn ágaskodó ordasok hamar észre vették, hogy az ablakba szorult társuk már kimult; belé kapaszkodtak, rángatták és ki is rángatták, széttépték. Egy-két perc múlva pedig a most már ismét kinyílt uton egyik farkas nagy iparkodással furakodott befelé.

Tom oda rohant és fejbe verte a tüzes fával. Ez alatt azonban a másik ablaknál befelé iparkodó farkas fölocsudott és csak annál buzgóbban igyekezett befelé. Tom lelkendezve ugrált egyik ablaktól a másikhoz, de csakhamar belátta, hogy így nem boldogulhat: egyik farkast sem tudja végkép vissza szorítani. Előbb vagy utóbb az lesz a vége, hogy míg az egyikkel viaskodik, a másik bejut a szobába. Akkor aztán vége!

Töltött fegyvere nincs, az égő fa-hasábal két felé nem védekezhetik eléggé... most már hogy meneküljön? (Folyt. köv.)

AZ OKOS BIRKA.

(Képpel a 285. lapon.)

ESŐPPE sem csodálnám, ha nevetnétek azon a czimen, hogy »okos birka.« Mert a birkának nagyon jeles hire van ugyan szelidsége, türelmessége miatt, de

már ész dolgában azt tartják róla, hogy nagyon messze hátul sorakozik. Akire azt mondanád, hogy »birka«, az bizony nem gondolná, hogy hizelegsz neki.

Am de a birka sem olyan ostoba, amilyen a hire. Bizonyítja a következő kis eset, melyet egy földbirtokos barátom beszélt el nekem:

Egy napon — úgy mond — könnyű kis kocsimon az erdőbe rándultam, hol munkásaim dolgoztak. Sziklás, szakadékos tájon vezetett az ut, kényelmesen ügetve haladtam. Egyszerre hangos, fájdalmas bégetést hallok, a következő pillanatban pedig már látom, hogy egy juh sebesen fut a kocsim felé. Egészen közelre érve, megáll és reám bámulva, ismét fájdalmasan béget.

Persze, nem tudtam, mit akar az oktondi állat; de mert oly nagyon szomoruan bégetett és mert a félénk juhnak nem szokása, hogy koci felé fusson (inkább szalad előle,) olyanformát gondoltam, hogy valami baja van a szegény párának. Megállítottam tehát a lovamat és leszálltam a kocsiról.

Alig látta ezt a birka, megfordult és megindult vissza arra felé, amerről jött; de minduntalan hátra tekintett; nyilván azt nézte, követem-é? Követtem s elvezetett egy eléggé mély szakadékhoz, ahol rögtön megtudtam, mi a baj. A szakadék alján ugyanis egy báránka bégetett, és szeretett volna kijönni, de nem birt; a megriadt anya-juh pedig nem tudott rajta segíteni. Ezért hívott engemet segítségül.

Meglepett, de meg is hatott, hogy az együgyü hirben álló juhot milyen leleményessé tette az anyai szeretet. Leugrottam a szakadékba és csekély fáradsággal kiszabadítottam a báránkát, mely örvendezve sietett anyjához.

Az öreg juhocska elégedetten bégetett; talán köszönte a segítséget. Igazán szívesen tettem.

Ez a kis eset pedig újra meggyőzött arról, hogy az állat igenis gondolkodik.

AZ ÖREG ÓRA.

TIK-TAK, tik-tak! ketyegett az öreg óra a falon, egy-hanguan, mindig egyformán. A csöndes éjben nem ügyelt rá senki, aludtak a házban; de ha nem alsznak is, talán mégsem veszik észre, hogy a jó öreg óra nagyon szomoruan ketyeg.

Hogy ne? Mikor annyira meg volt bántva, becsületében megsértve! Az este mit kellett hallania! Azt mondta az a kis diák ott az asztalnál, mialatt könyvéről fölpillantott:

— Rosszul jár ez az óra . . . nagyon késik! Már bizonyosan rég elmúlt kilencz óra. Nem ér az ilyen ócska jószág semmit, ki kellene dobní. Olyan álmos vagyok, de kilencz óra előtt nem szabad lefeküdnöm. Haszontalan vén óra, már alig bir járni.

A jó öreg óra ezt nagyon zokon vette, mert ő nagyon iparkodott, hogy pontos legyen. De hát igaz, hogy már öreg. Hát ha . . . hát ha csakugyan igaz, hogy rosszul jár?

Töprekedése mellett is azonban szépen, rendesen ketyegett tovább. Az éj elmúlt, az öreg óra hetet ütött, oly erősen, hogy a kis diák fölébredt rá és fölkiáltott:

— Jaj, ez a haszontalan vén óra! Most meg már hogy nyargal! Szó sincs róla, még nem lehet hét óra . . . még most esnék legjobban a szunyókálás . . . és már föl kell kelni.

Épp be is lépett a mama. A kis diák bosszusan szólt:

— Kedves mama, ezt a vén órát jobb lesz már a padlásra vinni. Este késik, reggel siet, nem lehet utána igazodni.

— Igazán? Nem lehet! Ez már hiba. A vén óra végkép elkeseredett. Már arra gondolt, hogy inkább nem is szolgál tovább, hanem szétpattantja a rugóját, ha mindig panasz van rá; szerencsére még idején meghallotta, hogy a mama így folytatta:

— Csak hogy, fiacskám, nem az órában van a hiba. Akinek késik az óra, mikor beverésre készül, ellenben siet az óra, mikor

dologhoz kell látni: az csak a saját lustaságát bizonyította be, nem az óra hibáját.

Röstelkedett a kis diák és nem panaszkodott többé a vén órára.

A jó öreg óra pedig szép egyformán ketyegett tovább.

Rejtett név.

<i>év</i>	<i>ürge</i>
<i>kos</i>	<i>vet</i>
<i>ív</i>	
<i>iga</i>	<i>eped</i>
<i>ron</i>	<i>ár</i>
<i>agy</i>	
<i>étel</i>	<i>per</i>

Ha e szavak elé egy-egy megfelelő betűt tesztek, mindegyikből új önálló szót nyertek, ezeknek a kezdő betűiből pedig a »Kis Lap« egyik kedvelt alakjának a nevét.

A megfejtők név-sorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Apró szin-darabok“.

Gyermek-előadásokra gyűjtötte *Forgó bácsi*, több képpel, díszes vászon-kötésben. (A *„Forgó bácsi könyvtára“* című sorozat egyik önálló kötete.)

ARANY KALÁSZ.

»A legjobb barátod küszöbét se taposd ki tulságosan«, int egy régi bölcs mondás. Ha mindjárt első pillanatra meg sem érted, rövid gondolkodás után be fogod látni, hogy nagyon helyes intés az. Mert azt mondja: ne légy társasággal soha senkinek terhére. Már pedig legjobb barátod is lehet olyan hangulatban, vagy akadhat olyan dolga, hogy jobb szeretné, ha ott nem volnál. Talán meg nem mondja, de ha ez sokszor ismétlődik, rád un és a barátsága meghül. Mert édes a méz, ugy-e? Mégis, ha túl tömteged magadat vele, megutálsz az édességét.

RONTÓ PÁLNAK UJABB CSINYE.

ALMÁT árul ott a sarkon
Öreg Sára néni;
A kupacot, hogy ha kérik,
Egyel megtetézi.

De Rontó Pál egyet gondol,
(Megléhet, hogy kettőt —)
»Szerzek ingyen!« És ivére
Föltüzi a vesszőt.

Zurrr! . . . a nyíl-vessző kirebben —
(Híres Tell se lött így!)
S a kosárnak almáiba
Bele ékelődik.

Sári néni a harisnyát
Kötögeti egyre;
Ügyet se vet — mért is vetne? —
A vásott gyerekre.

Vessző nyílal — az almából
Most hármát tüzött fel.
Ha Pál így folytatja: hamar
Végez a gyümölcssel.

Fogytán is van már a kosár,
Üres lesz egyszerre . . .
Sári néni a harisnyát
Kötögeti egyre.

Zurrr! . . . az utolsót lövelte . . .
Ó hisz' ez rettentő!
Az almából a kosárban
Alig maradt kettő.

Hogy meglátja: jajvészekkel
Szegény öreg Sára,
Mig ott Palkó a jó almát
Falja két pofára.

VIRÁG-FAKA- DÁSKOR.

— Tavaszi mese. —

EAKADT a rügy, zöldült a lomb s fán és bokron nyiladozott a virág.

Fönn az ágon dalos rigó zengett. Köszöntötte a tavaszt, de egy-uttal aggódva nézett körül és felsóhajtott:

— Jaj! Mi lesz? Nem látom a jó tündércéket! Hogy ha el nem jönnek: akkor, szegény virág, gyászos sors vár téged!

De vidáman szólt egy ezüstös hang:

— Ne busulj, madárka! Itt vagyok, megjöttem, a virágokat már tarkára füstöttem.

S amint nyíltak a virágok, szebbnél szebb tarka színekkel ékesítette őket. Örvendve csattogott a szárnyas kis dalos, de nem sokára megint csak sóhajtásra vált a danája.

— Szép tarka szín pompája! De mit ér az egymagába?

Am épp ekkor megérkezett a másik tündérke.

— Igazad van, kis madárkám, de már én is itt vagyok ám! Minden virágnak adok édes büvös illatot.

És áradt minden virágról az édes büvös illat, szinte mámorítóan. A dalos madárka majdnem megittasodva zengte újabb örvendező dalát. De megint csak rövid ideig. Aztán ismét felsóhajtott:

— Szép a tarka szín pompája, kellemes az illat árja; ó, de ez még nem elég.

— Mit busulsz? kérdé az egyik tündérke.

— Ugyan mi kellene még? kérdé a másik.

Már azonban ott termett egy harmadik tündérke.

— Attól félt hogy elmaradok; de már, im, én is itt vagyok.

— És valjon mi haszna jöttél? Szín-pompával, illat-árral már elláttunk minden virágot.

— A ti ajándékokotok: illat, szín, muló dolog, s ha a virág elvirult, szín és illat is elmúlt. Amit neki én adok, nem illatos, nem ragyog: hanem lassan-lassan növe, édes gyümölcs lesz belőle!

A HÁROM KIVÁNSÁG.

— Vig mese. —

(Képpel a 284. lapon.)

HOL VOLT, hol nem volt: egyszer valamikor volt egy király, olyan gazdag és hatalmas, hogy párja nem volt az Ope-rencziás tengeren innen, de még túlhan sem. Szorgalmas és gazdag volt a népe is, messze földön híre terjedt a nagy bőségnek, amely ott uralkodik. Jöttek is oda idegenek a világ minden tájékáról; de, furcsa!... senki sem maradt sokáig; inkább rajta volt, hogy mentül hamarabb odább álljon ebből a boldog országból.

Igaz is, hogy akár milyen jó dolguk volt ott az embereknek, vig képet alig-alig lehetett látni; kivált a fiatalabbak, no azok mind úgy lelógatták az orrukat, mint ha valamennyinek megette volna a macska a peccenyéjét. Ez pedig azért volt, mert a király mind a két fülére nagyot hallott.

Azt gondoljátok persze, hogy hát'szen az bajnak elég baj volt ugyan, de leginkább csak a királynak és talán még a tanácsosainak, akik rekedtre kiáltották magukat, mikor a királynak jelentést tettek az ország dolgairól. Mások azért vígan lehettek.

Csak hogy nem addig volt ám az!

A király szörnyen mérgelődött, hogy minden kincsével és hatalmával sem szerzheti meg magának azt a gyönyörűséget, melyben a legszegényebb koldusnak is lehet része: nem hallja a szép zenét s éneket. És mert ő nem hallotta, egyszerre csak az jutott eszébe, hogy ne hallhassa az egész országában senki. Kemény parancsot adott ki, hogy aki dalolni, muzsikálni, de akár még csak füttyülni is mer, halál fia.

Igy hát nagyon csöndes és unalmas ország lett a gazdag és hatalmas ország-

ból. Az emberek már egészen leszoktak róla, hogy jó kedvök legyen; a fiataljának majd kifurta az oldalát, hogy egy kis nótára rágyujtson. De hát nem lehetett, mert a király emberei tüstént galéron fogták a vakmerőt és torkába fojtották a nótát. És még csak bus nótát sem fujhattak e miatt. Maga a király leánya is nagyon nehezen viselte ezt az állapotot, mert nem csak szép, hanem kedves és vidám leányka is volt; de hát az kellett volna még csak, hogy épp a király palotájában merjen nótázni valaki! Halálok halálával halt volna meg.

Történt pedig, hogy egy napon egy délczeg ifju királyfi érkezett látogatóba a királyi palotába. Messze idegen földről jött; de mert az apja melegen ajánlotta, hát a hatalmas siket király szívesen fogadta. Csak azt nem szerette rajta, hogy olyan nagyon mosolygós vig a képe. Hát mindjárt figyelmeztette is, milyen törvény van itt a nótázásra és hogy királyfi ide, királyfi odaneke is csak épp úgy engedelmeskednie kell, mint más ember-fiának, sőt még ugyabban itt a király palotájában.

— Soha ilyen bolondságot! szolt a királyfi nagyot nevetve. Én bizony nem állok jót róla, hogy ha kedvem kerekedik, rá nem gyujtok a nótámra.

— Jaj! Ne tedd, a világért se tedd! intette a király-kisasszony.

— Miért ne? Talán te sem szereted a szép nótát?

— Dehogyan nem! Azaz... igazában nem is tudom, milyen az. Csak úgy magamban dudorászok néha titokban, de igazi szép dalt még nem is hallottam. Olyanoktól, akik messze idegenben jártak, hallottam a hírt, milyen szép az.

— No, majd én dalolok neked. Azt mondják, szép hangom van, értek is hozzá.

De a szép király-kisasszony, aki nagyon megszerette a derék királyfit, csak kérte váltig, ne tegye, mert a király nem érti a tréfát.

— Ej mit! szólt a vig királyfi. Nem lehet az igaz. Különben, hogy boszúsága ne legyen ő felségének, hát majd este énekelek az ablakod alatt. Akkor már alszik és ha nagyot hall . . . no, hát ugy sem hallja meg.

Amint mondta, ugy is tett. Este oda állott a király-kisasszony ablaka alá és rágyújtott a legszebb nótákra. Csak ugy zengett bele az egész tájék. Gyönyörködtek benne sokan, de a király legalázatosabb szolgálói, a főhoppmester, a főceremóniás mester, meg a főkomornyik elszörnyűködtek a rettenetes vakmerőségen és rögtön jelentették is a királynak a borzasztó merényletet.

— Mem lehet az! mondá a király.

— Meggyőződhetel róla magad, felséges uram. Ugy harsog a hangja, hogy még a te siket füled is meghallja.

Közelebb ment a király . . . hát csakugyan, még ő is meghallotta.

— Fogjátok el, vessétek börtönbe! parancsolá nagy haraggal. Holnap reggel törvényt látok fölötte.

Börtönbe hurczolták a vig királyfit, aki erre már mégis elvesztette egy kicsit a vig kedvét. Mert az nem volna tréfa, ha egy pár nótáért csakugyan örökre elnémitaná.

— No, majd meglátjuk. Alszom rá egyet. Reggelig talán eszembe jut valami.

El is aludt szépen. Bezzeg nem aludt a szegény király-kisasszony, aki önmagát vádolta, hogy miatta jut a szegény királyfi

korai halálra. Más nap reggel, mikor a király már ott ült a trónján, sietett is a jó király-kisasszony oda és térdre borulva könyörgött kegyelemért a királyfi számára. (Lásd a képet a 284. lapon.)

— Nincs kegyelem! Meg köll halnia! felelt zord hangon a király. Hogy engedelmeskednének alattvalóim, ha tudnák, hogy saját palotámban sem tartatom meg a törvényemet? Vezessétek elő a bűnöst!

Elő vezették a királyfit. Nyugodtan hallgatta végig az ítéletet, aztán így szólt:

— Ha már így van, hát nem tehetek róla. De azt megtehetném, hatalmas király, hogy egy kérésemet teljesíted.

— Ha nem az életednek kívánsz kegyelmet, teljesítem is.

— No's, hát azt kérem, hogy még három napig élhessek és minden napra teljesüljön egy kívánságom. A negyedik napon aztán fejemet veheted.

— Jól van, ugy lesz.

— Királyi szavadat rá?

— Királyi szavamat rá. Mindjárt meg is mondhatod, hogy a mai első napra mi a kívánságod?

— A mai napra nem kívánok egyebet, csak azt, hogy add nekem feleségül a lányodat.

Dühösen ugrott föl a király e vakmerő kívánság hallatára. De a királyfi nem tágitott.

— Királyi szavadat adtad.

Hát persze, azt be köllött váltani. Hát íziben megtartották a lakodalmat, amely ugyan furcsa lakodalom volt. Csak a királyfi maga volt vig, a többiek mind olyan képet vágtak, mint ha vadalmába haraptak volna. Sajnálták a derék vig királyfit, meg a király-leányt, aki harmad-

napra özvegy lesz. Mert a bölcös öreg király így szólt:

— Azt hiszi a ficzkó, hogy kifogott rajtam és hogy mint vóm uramnak megkegyelmezek neki! Csalódik. Ezért a gonosz csínyért csak annál nagyobb gyönyörűséggel fogom a fejét vétetni.

A nagy dínom-dánom után nagyot aludt a királyfi. Másnap reggel ismét megjelent a király előtt.

— No, hát a mai második napra micsoda furfangot gondoltál ki? kérdé mord képpel a király.

— Nem gondoltam semmi furfangra,

... TÉRDRE BORULVA KÖNYÖRGÖTT KEGYELEMÉRT. (Lásd a 283. lapon.)

felelé a királyfi. Csak a jussomat követelem. A király-leány feleségemmel a fele királyság velem jár. Hát kívánom, hogy a fele-királyságod az enyém legyen.

Megint fölördített dühében a király. De szavát adta, hát állania kellett.

— Ugy is csak pünkösdi királyság lesz az! Két nap múlva már nem élsz.

— Nem baj! De legalább vigan lesznek az én fele-királyságomban.

És mindjárt kihirdette, hogy az ő fele-királyságában szabad a nóta. Vigan lehet mindenki, ahogy a kedve tartja.

Most sajnálták még csak igazán a királyfit. Mert most már csak egy napja volt még hátra, azután halál fia.

A harmadik napon bösz kár-örömmel szólt a király:

— No, mondd hamar, mi kell a mai napra? Holnap reggel napkölte előtt ugyis legurul a fejed.

— Tudom, felelt a királyfi. Nincs is ellene semmi kifogásom. Csak azt kívánom, hogy akik halálotat okozzák, azok még előbb, most rögtön itt a szemem látára kegyetlen halállal lakoljanak. Add ki a parancsot, hogy aki hallotta, hogy énekeltem, az kerékbe töressék, aztán fölnegyeltessék.

— Jól van, legyen! hagyta rá a király. Álljanak elő, akik hallották az éneket!

Ezt ugyan hiába mondta. Nem állott elő senki. Volt esze mindenkinek, hogy kerékbe ne töresse magát. Mérgesen ismételte parancsát a király, de csak nemjelentkezett senki. Mindenki másra tolt:

— Én nem hallottam . . . nekem csak mondták . . .

Erre így szólt a királyfi:

— No, ha senki sem hallotta, akkor hogy mertél engemet halálra ítélni, ó király? Ártatlanul akarsz megölni?

— Hogyan? Hiszen magam is . . .

Azt akarta mondani, hogy ő maga is hallotta; de hirtelen elhallgatott. Hiszen ha azt mondja, hogy hallotta, akkor saját magát kell kerékbe töretnie, megöletnie!

Már pedig erre csöpp kedve sem buzdult. Hanem a kelepczében benne volt és nem tudott menekülni. Végre tehát így szólt:

— Usse kő! Hát nem hallotta senki, így hát nem is igaz. És természetesen nem is érvényes a halálos ítéleted. Nem is bánom. Eszes és fortélyos kópé vagy; nem sajnálom, hogy neked adtam a leányomat és fele-királyságomat. Hát legyetek boldogok!

AZ OKOS BIRKA. (Lásd a 278. lapon.)

A királyfi és felesége vígan és boldogan uralkodtak is a maguk fele-királyságában. Mivel pedig itt szabad volt a nóta, hát úgy özönlöttek oda az emberek, hogy az öreg király egyszerre csak azt vette észre, hogy neki nem marad népe, ha ez így tart sokáig. Mind átvándorol amoda.

Mit tehetett? Azt tette, hogy ő is megengedte a nótázást. És aztán vígan éltek

itt is, ott is; nótáztak és muzsikáltak és még ma is vigadnának, ha már régen meg nem haltak volna.

AZ ELVARÁZSOLT MACSKA.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

MOL volt, hol nem volt: széles nagy Meseországban volt valahol egy rengeteg erdő, annak a kellős közepén pedig magas és meredek szikla-csucson egy gyönyörű várkastély. Az országut épp a szikla tövében

vezetett el; de az utas, aki nappal járt arra felé, hiába akart volna a kastélyba föllátogatni. Sehol semmi nyoma valamiféle fölvezető utnak. Maga a kastély pedig teljesen kihaltnak látszott, egy árva lélek sem mutatkozott.

Aki azonban éjjel vetődött oda, fényes világosságot látott az ablakban és kényelmes utat is talált a szikla oldalán. És a magasból koronként sajátságos bus dal hangzott, melyet az első pillanatban fájdalommas macska-nyávogásnak lehetett volna hinni; de aki tovább hallgatta, csodásan bűbajos hívogató dalt hallott ki belőle, s nem is állhatott ellen, fölment... és soha senki nem tért onnan többé vissza.

El már aztán mindenki is kerülte még a tájékát is az elátkozott kastélynak, olyan borzasztó lett a hire.

Egyszer azonban egy deli bátor ifju tévedt arra a tájékra, és amint hírét hallotta az elátkozott kastélynak, így szólt:

— Már ennek mégis csak végére köllene jární. Még az éjjel fölmegek és kifürkészem, mi van ott.

Hiába intették, hogy ne tegye, mert ő is oda vesz örökre. Fölkerekedett, elment.

Amint a vár tövébe ért, látta a fényt az ablakokban, hallotta azt a bűvös dalt. Sokáig hallgatta.

— Nagyon szenved, nagyon boldogtalan, aki ezt dalolja. Hát ha segíthetek rajta?

Elszántan indult a kigyózó uton föl és mihamar a kapuhoz ért. A kapu nyitva volt, beléphetett, de ott aztán bizony meghökkent, mert egész sereg nagy macska rohant dühösen feléje.

— No, no cziczuskáim, mit haragusztok? Nem bántalak én! Soha sem is bántottam semmiféle ártatlan jószágot.

Erre mint ha csillapodott volna a mérgök. De az egyik mégis csak reáugrott. Az ifju levente könnyen bírt volna vele, de nem bántotta, hanem vidáman nevetve fogta az ölébe és megczirógatta. És a macska hirtelen megszelidülve, jóízűen kezdett dörömbölni és hizelkedve simult hozzá.

— No lám, hiszen kedves cziczák vagytok ti! szólt a jó szívu ifju. Majd jó barátok is leszünk, ha megismerkedünk. De most már szeretnék látni valakit, aki utba igazitana, hol találok azt a boldogtalant, aki oly szomoruan énekelget?

Látni azonban nem láthatott senkit, mert még a macska-sereg is szét oszlott. Csak az az egy macska maradt ott az ölében. Ez most leugrott a földre és megindult a kastély lépcsője felé, közben pedig folyvást hátra tekintgetett.

— Tán épp ez a czicza akar kalauzolni, gondolá az ifju vitéz. Lássuk! Valamere ugyanis indulnom kell.

Ment hát a czicza után; ez pedig, mikor látta, hogy az ifju követi, szaporán lépettet föl a pompás márvány lépcsőn, végig a gyönyörű folyosón s végre egy ajtó előtt állt meg.

— Ugy látszik, ide köll bemennem.

Benyitott s pompás terembe lépett be. Nem igen ért rá, hogy megbámulja, mert rögtön szemébe ötlött a terem lakója. Mi tagadás: meghökkent és meg is borzadt. Mert a pamlagon gazdag öltözékű hölgy ült, csakhogy ennek a hölgynek... macskafeje volt!

A macska-kisasszony intett az ifjunak, üljön le melléje a pamlagra. Az ifjunak kissé borzongott a háta, de aztán megemberelte magát.

— Ha már idáig jöttem, lássuk, mi lesz tovább.

Leült tehát a macska-fejű hölgy mellé és komoly részvétellel kérde:

— Te daloltad azt a bus nótát?

A macska-hölgy halkán nyávogott és igent bólintott.

— Tehát boldogtalan vagy?

A macska-hölgy megint nyávogva bólintott és oly szomorúan nézett az ifjura, hogy ennek megesett a szive. Jósággal mondá:

— Szegény te! Olyan szívesen segítenék rajtad, de ha nem tudod megmondani, mi a bajod és mivel segíthetnék!

Erre a macska-hölgy fájdalmas nyávogással ráhajolt az ifjura és megölelte. Szó ami szó, ettől a macska-öleléstől majd hogy a hideg ki nem rázta az ifjut; de legyőzte borzadását és igaz szánakozással szólt:

— A pusztá részvét, tudom, nem segít; de hát nem tehetek egyebet, csak sajnálhatlak, szegényke!

És hogy bebizonyítsa igaz részvételét, megcsókolta a macska-fejet, bár e közben akaratlanul behunyta a szemeit. S ekkor ezt hallotta:

— Hála neked, nemes ifju! Megszabadítottál! Ez volt a feltétel, hogy akadjon olyan nemes szívű ifju, ki még ebben az alakban is őszintén megsajnál és legyőzi borzadását.

Az ifju ámulva látta, hogy egy csodaszép kisasszony ül a macska-fejű hölgy helyén.

— Sokan feljöttek ide, de egyik sem igazi nemes szívű és így célt sem érhettek, meg nem szabadíthattak, szólt a kisasszony. A legtöbbet már a kapunál megmárták az őreim; egy-kettő eljutott hozzám, de bus ölelésemre durva eltaszi-

tással felelt s ezeket nekem köllött megmaronom. Mind macskává lettek. De most az én egész népemmel együtt ők is mind föl szabadultak a varázslat alól.

Már nyílt is az ajtó és ujjongó örömmel jöttek lovagok, hölgyek, öregek ifjak és üdvözölték szabadítójokat.

A nemes szívű ifju persze feleségül nyerte a csodaszép kisasszonyt, aztán boldogan éltek és uralkodtak, amíg csak meg nem haltak.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIV. köt. 16-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

V	E	R	É	B
E	G	É	R	
R	É	T		
É	R			
B				

Helyesen fejtették meg: Andrásy Ilona, Sárkány Magda, Molnár Lajos, Gyermeik Kálmán, Fuchs István, Mader testvérek, Fried Ernő és Béla, Horváth Kornél, Kocsis Margit, Erdődy László, Virág Rózsika és Juliska, Magay Berta, Mérey Ágosta, Benkó Jenő, Bajay János, Retter Károly, Hampel Ferencz, Jeszenszky Ilona, Serfőző Margitka, Polgár testvérek, Berger Ilona, Erzsike és István, Pap Zolika, Husz Miczike, Gáldonyi Mariska és Miklós, Finta Iluska, Badics Gizli, Mannheim Lajos (Beteg vagy? Mert czeruzás írást csak betegnek engedek meg. *F. b.*), Lőrinczy Mariska, Péch Márta, Hanvai Ilonka, Sztányi Mariska, Török Stefiike, Csiskó Anna, Balogh Andor, Breszlauer Blanka, Draskóczy Lajos, Jurenák Ferencz, Altstock Hugo, Herczegh Malvina, Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Bárdosy Valeria, »Volta« (Ilyen fejezimmel ellátott papiroson érkezett egy megfejtés, aláírás nélkül. Ki volt az a szórakozott kis szeleburdi? *F. b.*), Péláry Ilonka, Reé György és Jenő, Fischer Margit, Graefl Paula és Márta, Láner Nellike, Falcione Helén, Toperczér Valeria, Szmracsányi Imre, Jusztus Hajnalka, Szlacsányi Gyula, Kovácsi Marci, Zetl Győző, Eysner Frigyes, Mándy Thyra, Jülek Jani és Tihamér, Zakariás

Sándor, Gaál Ödön (Kinek az írása? *F. b.*), Koszaczky Gyula, Seyderhelm Feri, Tallián Pista, Okolicsányi Maresa, Rakovszky Zsófia, Ertl Irma, Korbuly Géza, Boros Emike, Mayer Jolán, Hein Irma és Etel, Kégl Gyuri, Gerber Alfréd, Fleischmann testvérek, Záborszky Mariska és Dezső, Schwarzenberg Gizella és Imre, Szerelemhegyi Ervin, Mihály G. Elemér, Kritsa Melitta, Abeles Ida, Róza és Emil, Kristóffy Andor, Simonyi István, Hager Ottó, Lengyel Ilonka, Sugár Kálmán és Imre, Nékám István és Ervin, Takács Jenő, Nagy Lenke és Ernő, Pilz Erika és Felice, Gyárfás Erzsébet, Kégl Margit, Just Ilona, Ljubibratic Lolika, gr. Degenfeld Ilka, Kálvin Erzsike, Löwentritt Margit, Nagy György, Ebeczky Gabriella, Ravasz Piroska, Fried Mariska, Kozma testvérek, Zmeskáll Istvánka, Morzsányi Ella, Heszke Imus, Topitzer Tóni, Somogyi testvérek, Grosz Ilonka és Miklós, Schaar Alfréd, Gyika Marianne és Alice, Zongor László, Ney Albin, Horváth Margitka, Kovalóczy Rudolf, Abeles Szidónia, Diémár Kálmán, Strinovich Lujza, Terjéki Margit, Angyal Irma, Hollaký Ferencz, Piller Géza, Sziklay Vera, Esterházy Erzsébetke, Kazy Livia, Murgu Janesi, Sztrakoniczky Laczika, Böhm Mór, Strobl Irén, Granitz Manó és Ödön, Hollós László, Czencz Ilma, Nádossy Ella, Weszter Béla, Aszód Jenő, Masjon Márta és Vilike, Dukesz Anna és István, Kozsereán Gergely, Sier Friczi, Nickel Jenő, Rutzek Erzsike és Gyula, Péterfy Vilma, Brandstein Etelka, Probstner Arthur és Anatol, Szigeti testvérek, Förster Gyula, Konrád Elza, Waldmann Livia, Szinyei-Merse Jenő, Hajnik Ilonka, Herczeg Ilona és Albert, Zorkóczy Atala.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertes lett *Horváth Kornél*, Budapestben, kinek a jutalomkönyvet (*»Az ifju Anakharzis utazása Görögországban«*, írta *Barthélemy*, a magyar ifjuság számára szerkeszté *Hanthó Lajos*, képekkel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LIV. köt. 15-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Zongor László, Somogyi testvérek, Morzsányi Ella, a szombathelyi polgári leányiskolai tanulók nevében Czencz Ilma, Péterfy Vilma, Háy Juliska és Irénke, Preisach Frida, Schwarzenberg Gizella és Imre, Diémár Kálmán, Angyal Irma.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Barra Miklós. Méltán örülhetsz keleti utadnak. Konstantinápoly a világnak tán legfesztebb városa: tele van csodával, költészettel és... pizsokkal. — **Jurkovich Erzsike.** Az Athenaeum könyvkiadó-hivatala arról értesít, hogy abban az egy kötetben Gullivernek minden utazása (a törpékhez és óriásokhoz) benne foglaltatik. — Ertl

Irma. Nem köll annak épen város-nevének lenni. — **Berger István.** Abban a kötetben, néhány számmal odább, megleled a fölfejtést is. Azt kell hinnem, hogy nem olvastad multkori üzenetemet; különben nem irtál volna tépett szélü papirosra tenta-pöcsétes levelet. Szigoruan megkövetelem a tiszta, rendes írást. — **Zmeskáll Istvánka.** Danikával még fogtok tenni csodás utazást az ég messze tájai felé. — **Kovács Mariska.** Azt akarod, hogy kedvedért hamis játékot üzzek? Mint ha a nyeres volna a fő dolog s nem az, hogy a rejtvényt kitaláljad. — **Diémár Kálmán.** Ugy van, amint mondd. De ha folytatom, a »Kis Lap« sohasem jelenhetne meg idején. Épp ez okból szüntettem is meg. Azok a régi kötetek végkép elfogytak. — **T. L. D. M.** A könyvkiadó-hivatalban akkora kézirat-halmaz van már 1899-re elfogadva, hogy csak mostanhoz egy évre lehet szó újabb kiadásokról. — **Benedek Dávid.** Az első nem rejtvény, csak föltett vizsgálati kérdés a természet-rajzból. A második pedig már egyszer volt rejtvény tárgya a »Kis Lap«-ban. — **Löwentritt Margit.** A Kovács Mariskának szóló üzenetből te is érthetsz. — *Több levélről a jövő számban.*

KIS ÉRTESÍTŐ.

Egy füzetet kaptam e héten: a »*Budapesti Szünidei Gyermektelep-Egyesület*« XIV-iki évi értesítőjét, mely felebaráti egyletnek gyarapodását annál nagyobb örömmel vettem tudomásul én is, mivel a »Kis Lap« olvasói, akik megtakarított pénzeszkőikkel télen az éhező és fázó iskolás-gyermekekről emlékeznek meg kegyes adakozásaikkal, ezt a nemes egyletet szintén megsegítették abban, hogy sok-sok gyöngye, halovány tanuló fiúcska s leányka kiszabaduljon a nagy városnak tikkasztó melegéből, fojtó páráiból Zebegénybe, Hegybányára, Selmeczre, s hogy vig futkosások, játékok, test-gyakorlatok által megedződjenek, frisért gyűjtsenek.

Boldog elégtételemmre szolgál, hogy ehhez az eredményhez ti is hozzá járultatok.

F. b.

JÓ SZÍV.

A szünidei gyermek-telep javára: *Almásy Gini* 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapestben.